

هلمشهر و خانوادہ

پیچ و خم لایحه عفاف و حجاب

بررسی تغییرات لایحه عفاف و حجاب بعد از بررسی کمیسیون‌های قضایی و فرهنگی طبق اصل ۸۵

گزارش **محدث تک‌فلاح**
مدیر گروه خانواده

مجلس شورای اسلامی روز چهارشنبه در جلسه علنی خود با اجرای آزمایشی «لایحه عفاف و حجاب»

به مدت ۳سال موافقت کرد. نمایندگان مردم در این نشست و در جریان رسیدگی به گزارش کمیسیون قضایی و حقوقی در مورد لایحه یک‌فوریتهی حمایت از فرهنگ عفاف و حجاب (حمایت از سلامت اجتماعی) با ۱۵۲ رأی موافق،

۲۴ رأی مخالف و ۷ رأی ممتنع موافقت کردند. با توجه به اینکه پیشنهادهای نمایندگان برای اجرای آزمایشی این لایحه به مدت یک سال، ۲۰ سال، ۴ سال، ۵ سال و ۷ سال رأی نیاورد، پیشنهاد کمیسیون حقوقی و قضایی مجلس برای اجرای آزمایشی لایحه عفاف و

حجاب به مدت ۳سال در کشور تصویب شد. اکنون گزارش کمیسیون قضایی و حقوقی درباره لایحه عفاف و حجاب به شورای نگهبان ارسال خواهد شد و در صورت تصویب به مدت ۳سال به صورت آزمایشی در کشور اجرا می‌شود.

از جمله تغییرات این لایحه می‌توان به این موارد اشاره کرد:

با توجه به اینکه در لایحه مذکور، تخلف بدپوششی و بی‌پوششی موجب جریمه و سنیله نقلیه می‌شود و نه راکب، شرکت‌های تاکسی اینترنتی در صورت شمول این جریمه باید تا ۲ماه امکان گزارش «نقض این قانون» از سوی مسافر (بدون حجاب و بدپوشش) را توسط راننده فراهم کنند و اگر راننده نقض قانون توسط مسافر را گزارش کند، از پرداخت جریمه معاف می‌شود. جریمه این مورد ۵۰۰هزار تومان تصویب شده است.

در مورد جریمه اصناف در صورت تخلف بدپوششی کارمندان و مراجعان و عدم توجه به قوانین هم با توجه به اینکه جریمه بین ۳ تا ۱۰ درصد از سود سالانه تعیین شده است، ملاک محاسبه عدد نهایی، آخرین برگ مالیاتی شخص است که از اداره مالیات استعلام خواهد شد.

جریمه کشف حجاب مسافر و راکب روی موتور سبکلت توقیف یک‌هفته‌ای موتور و ۲میلیون تومان تعیین شده است.

جریمه نداشتن روسری، چادر و هر نوع پوشش سر، در مرتبه اول بین ۶ تا ۲۴میلیون تومان است و مرتبه دوم تا چهارم بین ۲۴ تا ۵۰میلیون تومان و در صورت تکرار بیش از آن شامل ۲۸۰میلیون تومان است.

اگر شخصی به صورت بارهنه بازداشت شود، حدود ۱۰۰ تا ۱۵۰میلیون تومان جریمه خواهد شد که در صورت تکرار بیش از ۴بار، جریمه به عدد ۲۸۰میلیون تومان خواهد رسید.

جریمه بدپوششی افراد که شامل تعریف زیر شود، چیزی بین ۶ تا ۲۴میلیون تومان و تکرار آن حبس بین ۲ تا ۵ سال است.

تعریف:

بدپوششی در مورد زنان عبارت است از پوشیدن لباس

اصل ماجرا

نمایندگان مجلس شورای اسلامی در جلسه علنی روز سه‌شنبه ۲۸ شهریور مصوب کردند که کنکور سال‌های ۱۴۰۳، ۱۴۰۴ و ۱۴۰۵ به روال سال‌های قبل از کنکور ۱۴۰۲ برگزار شود. بعد از این اتفاق عبدالحسین خسروپناه، دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی در توییتهی به طرح کنکوری مجلس شورای اسلامی انتقاد کرد و مدعی شده که این مصوبه نه‌تنها مخالف مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی است، بلکه با مصوبه تصمیم‌گیری درباره کنکور توسط شورای سنجش و پذیرش و تبعیت از تصمیم شورای عالی انقلاب فرهنگی هم مخالفت دارد؛ بعد هم با طرح سوآلی از نمایندگان برگرسیده که چطور متوجه این

لایحه عفاف

آمران به‌معروف

ماده‌های مربوط به امر به معروف در لایحه عفاف و حجاب، ارسال شده به شورای نگهبان عبارت‌اند از:

ماده ۵۷

مطابق مبانی شرعی و اصل هشتم قانون اساسی امر به معروف و نهی از منکر لسانی در حوزه پوشش و حجاب وظیفه اجتماعی همه مردم است و هیچ‌کس را نمی‌توان به علت انجام واجب شرعی مواخذه کرد. امر به معروف و نهی از منکر در این حوزه باید با احترام و با رعایت شروط آن از جمله نداشتن مفسده باشد. هر کس در امر به معروف و نهی از منکر عذر عابت حجاب شرعی یا بی‌حجابی یا بدپوششی، مرتکب توهین یا افترا گردد به مجازات مقرر قانونی محکوم می‌گردد. در صورتی که فردی ابتداءً امر به معروف و نهی از منکر را با برخاش و دعوا همراه کند، به جزای نقدی درجه ۶ محکوم می‌گردد.

ماده ۵۸

امر به معروف و نهی از منکر شرعی و قانونی در خصوص عفاف و حجاب، حرکات غیرمتعارف انجام داده یا توهین یا برخاش کند، به جزای نقدی درجه ۵ محکوم می‌گردد.

ماده ۵۹

هر گونه تعرض، تهدد، مزاحمت یا اختلال در مراحل اجرای این قانون ممنوع بوده و ضمن توقیف ابزار و تجهیزات مربوط، در صورتی که رفتار ارتكابی در قانون دارای مجازات شدیدتری نباشد، مرتکب به حبس درجه ۶ یا جزای نقدی درجه ۵ محکوم می‌شود.

ماده ۶۰

در صورت تعدد و تکرار جرائم موضوع این قانون، مجازات‌های نقدی با هم جمع می‌شود. احکام قانونی مرور زمان درباره مجازات‌های نقدی مندرج در این قانون جاری نمی‌شود. در این قانون اجرائی‌شده در این قانون اجرائی‌شده.

تبصره ۱- مبلغ جریمه‌ها و جزایهای نقدی معادل مبلغ تعدیل‌شده زمان وصول اخذ می‌شود.

تبصره ۲- همهٔ مبلغ جریمه‌ها و جزایهای نقدی مندرج در این قانون و سایر پوشش‌های نامتعارف، از تبلیغ و ترویج می‌کنند تعریف شده. این ششگانه‌اثر خرب‌کننده‌ی بر فرهنگ جامعه می‌گذارند. در نتیجه یکی از مواد این لایحه برخورد با افرادی است که از شناخته‌شده بودن خود سوءاستفاده می‌کنند. تعدیل می‌شود.

مژگان مهربانی

روزنامه‌نگار

قانونی برای اصلاح رفتار هنجار شکنان

«لایحه یک‌فوریتهی حمایت از فرهنگ عفاف و حجاب که مطابق اصل ۸۵ قانون اساسی به این کمیسیون ارجاع شده بود در جلسات متعدد با حضور مسئولان دستگاه‌های اجرایی ذیربط و کارشناسان مرکز پژوهش‌ها مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفت و با اصلاحاتی در عنوان و متن برای مدت اجرای آزمایشی ۳ساله تصویب شد.» این‌گزیده‌ای از گزارش کمیسیون قضایی و حقوقی مجلس شورای اسلامی است؛ لایحه‌ای که اجرایی‌شدنش ترویج فرهنگ عفاف و حجاب را به‌دنبال دارد و سلامت بنیان خانواده و جامعه را تضمین می‌کند. این لایحه با تغییراتی دیروز در صحن مجلس به تصویب رسید و بعد از تأیید شورای نگهبان اجرا خواهد شد. درباره اینکه لایحه عفاف و حجاب چه بازتابی در کشور خواهد داشت با زهره‌سادات لاجوردی، نماینده مردم تهران در مجلس شورای اسلامی گفت‌وگومی‌کنیم.

چندی پیش لایحه عفاف و حجاب در مجلس مورد بررسی قرار گرفت، اما ایرادهایی به آن وارد شد. از بارقبل تا امروز که لایحه در صحن مجلس به تصویب رسید، چه تغییراتی صورت گرفته است؟

بشار اولی که لایحه عفاف و حجاب در صحن علنی مورد بررسی نمایندگان مجلس قرار گرفت فقط ۱۵ ماده داشت. مجلس با اصل ۸۵ آن مشکلی نداشت و موافقت کرد. فقط بخشی از آن که جرم‌انگاری بود به کمیسیون قضایی ارجاع داده شد. موضوع دیگر، جای خالی مباحث فرهنگی در این لایحه بود. با توجه به نیاز جامعه می‌طلبید مسائل فرهنگی پررنگ‌تر شده از این‌رو کمیسیون‌های قضایی و فرهنگی قوانینی را در نظر گرفتند. بعد از تحقیقات و بررسی‌های بیشتر ماده‌های قانونی دیگری به لایحه اضافه شد و الان این لایحه ۳۵ماده با عنوان مباحث فرهنگی دارد. بعد از آن مرکز پژوهش مجلس پیشنهادهایی را مبنی بر تعیین بازه زمانی برای اجرای لایحه ارائه کرد. نتیجه مشورت نمایندگان مجلس به اجرای آزمایشی لایحه در ۳سال منتخ شده است. اما اینکه لایحه تصویب شده امروز چه تغییراتی نسبت به لایحه ارائه شده قبل دارد، از جمله مسائلی است که فعلاً ضرورتی بر بازگوشدن آن نیست.

به‌نظر شما مهم‌ترین بخش از لایحه که می‌تواند بازخورد خوبی داشته باشد، چیست؟

موضوع عفاف و حجاب در کشور ماسبقه زیادی دارد. در واقع تمدن کهن ایران را به تصویر می‌کشد. حجاب داشتن بحث امروز و دیروز جامعه نیست. از قدیم مردم به این مسئله تعصب نشان می‌دادند. متأسفانه با جریان اغتشاشی که سال گذشته در کشور رخ داد، عده‌ای سعی کردند اقتدار نظام را بر سؤال بریند. حجاب اجباری را مطرح کردند تا به این بهانه جورا ممتنع‌کنند می‌خواستند اصلی که در شرح و عرف اهمیت دارد را زیر پا بگذارند، اما باید متذکر شوم برای اکثر مردم سلامت نظام خانواده در اولویت قرار دارد؛ از این‌رو عموم مردم راضی هستند و می‌خواهند جامعه شرایط بهتری پیدا کند و قانون مانع از ترویج برهنگی و نیمه‌برهنگی شود. در این میان عده کمی هستند که دانسته یا نادانسته با داشتن حجاب مقابله می‌کنند، در واقع بدون آنکه بدانند با دشمن همکاری می‌کنند؛ دشمنی که هدفش برهم‌زدن نظم خانواده است؛ از این‌رو با کسانی که از روی عمد با ارزش‌های دینی و ملی کشورمان مخالفت می‌کنند، باید برخورد شود.

با توجه به اینکه قرار است ۳سال به‌طور آزمایشی این طرح اجرا شود، فکر می‌کنید چه جامعه چه تغییر چشمگیری اتفاق بیفتد؟

اجرای لایحه عفاف و حجاب در همان اول کار تأثیر خود را نشان می‌دهد. وقتی مردم شاهد باشند با هنجار شکن‌ها برخورد می‌شود، متوجه حساس بودن موضوع می‌شوند. خیلی زود برهنگی و نیمه‌برهنگی در جامعه کم‌رنگ می‌شود؛ چون مردم‌مان قانونمدار هستند می‌توان پیش‌بینی کرد در کمتر از ۳سال تغییرات چشمگیری در کشور رخ خواهد داد و مشکل بی‌حجابی برطرف می‌شود. آیا شورای نگهبان معنی درباره لایحه عفاف و حجاب دارد؟ اگر دارد بفرمایید.

در این مرحله لایحه به تصویب مجلس رسیده و بعد از آن به شورای نگهبان تحویل خواهد شد و بعد از بررسی شورای نگهبان نقطه‌نظرات اعلام می‌شود.

در بعضی از سایت‌های خبری آمده که با اجرای لایحه عفاف و حجاب از این پس دانشجویان پزشکی مجاز به پوشیدن لباس کوتاه و باز نیستند و دیگر اینکه با پلنفرم‌هایی که تبلیغ نامتعارف برای لباس دارند هم برخورد می‌شود. آیا این موضوع در لایحه آمده است؟ داشتن پوشش مناسب برای دانشجویان نه مربوط به زمان فعلی می‌شود و نه فقط مختص دانشجویان رشته پزشکی است. از قبل هم قانون بوده که پوشش دانشجویان باید طبق ضوابط تعیین شده دانشگاه‌ها باشد، اما درباره پلنفرم‌های تبلیغات لباس باید بگویم که نتفیک دنیسای مجازی و غیرمجازی در شرایط فعلی کار راحتی نیست. عصر تکنولوژی باعث شده گشتن در فضای مجازی بخش زیادی از زندگی ما را به‌خود اختصاص دهد. به‌نظر من اگر قانونی برای شبکه‌های اجتماعی که پوشش‌های نامتعارف، از تبلیغ و ترویج می‌کنند تعریف شده، این شبکه‌ها اثر خرب‌کننده‌ی بر فرهنگ جامعه می‌گذارند. در نتیجه یکی از مواد این لایحه بر برخورد با افرادی است که از شناخته‌شده بودن خود سوءاستفاده می‌کنند.